IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 32)**
- **Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 40)**

z dnia 19 listopada 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 32)

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 40)

19 listopada 2020 r.

Komisje: Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradujące pod przewodnictwem poseł **Mirosławy Stachowiak-Różeckiej (PiS)**, przewodniczącej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, rozpatrzyły:

– poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (druki nr 679 i 730).

W posiedzeniu udział wzięli: **Dariusz Piontkowski** sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej oraz **Krzysztof Baszczyński** wiceprezes Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Polskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Daria Grochowska**, **Agnieszka Jasińska**, **Jolanta Osiak**, **Robert Suszko** i **Elżbieta Wojciechowska** – z sekretariatów komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Urszula Sęk** i **Aleksandra Wolna-Bek** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Witam państwa posłów i gości obecnych na miejscu oraz łączących się z nami.

Informuję, że dzisiejsze posiedzenie zostało zwołane na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu przez marszałka Sejmu po zasięgnięciu opinii przewodniczących komisji i będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.

W celu sprawdzenia łączności i kworum proszę państwa posłów o przygotowanie się do głosowania. Informuję, że posłowie członkowie komisji obecni na sali obrad głosują przy użyciu urządzenia do głosowania za pomocą legitymacji poselskiej, nie logują się w systemie komunikacji elektronicznej, nie używają tabletów. Czy wszyscy gotowi? Maszyny gotowe? Maszyniści też? Do tych, którzy nas oglądają: Jeszcze chwileczkę, jeszcze nie zaczęliśmy głosować. Jesteśmy gotowi. Szanowni państwo, bardzo proszę o zatwierdzenie obecności na posiedzeniu komisji. Sprawdzamy kworum.

Stwierdzam kworum. Dziękuję.

Posłom oraz gościom łączącym się zdalnie przypomnę, że przed posiedzeniem otrzymaliście państwo instrukcję zgłoszenia się do dyskusji i zabrania głosu w trakcie posiedzenia.

Porządek dzienny posiedzenia obejmuje rozpatrzenie zgłoszonych w czasie drugiego czytania poprawek do projektu ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (druki nr 679 i 730). Przechodzimy do realizacji porządku dziennego. Zostały zgłoszone poprawki. Bardzo proszę przedstawicielkę wnioskodawców o zaprezentowanie poprawki pierwszej.

Poseł Krystyna Szumilas (KO):

Pierwsza poprawka dotyczy wykreślenia w art. 75 ust. 2a nieostrej definicji, na podstawie której można pociągnąć nauczyciela do odpowiedzialności przed komisją dyscyplinarną. Środowisko nauczycielskie bardzo mocno postulowało, aby dookreślić tę definicję.

Niestety dookreślenia w tej nowelizacji nie ma. Dlatego proponujemy wykreślenie tego punktu. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):
Dziękuję bardzo. Czy mogę prosić pana ministra Piontkowskiego o wyrażenie opinii na ten temat?

Sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Dariusz Piontkowski:
Jesteśmy przeciwni tego typu poprawce. Tak naprawdę chodzi tutaj o to, aby dyrektor nie mógł zgłosić się nawet do rzecznika dyscyplinarnego, z podejrzeniem popełnienia przez nauczyciela czynu naruszającego prawo i dobro dziecka. Tak że jesteśmy przeciwni tej poprawce.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):
Dziękuję. Bardzo proszę, poseł Zieliński.

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):
Pani przewodnicząca, zgłaszam sprzeciw do tej poprawki.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):
Dziękuję. Biuro Legislacyjne?

Legislator Aleksandra Wolna-Bek:
Szanowni państwo, jeżeli chodzi o poprawkę pierwszą, mamy dwie uwagi. Mianowicie poprawka polegająca na uchyleniu ust. 2a w art. 75 naszym zdaniem nie ma konsekwencji w ustawie matce. Potrzebna byłaby jeszcze korekta art. 91d w pkt 3. Jeżeli natomiast chodzi o samo głosowanie, chcemy zwrócić uwagę na to, iż naszym zdaniem poprawka pierwsza jest dalej idąca, gdyż polega na uchyleniu całego ust. 2a, natomiast poprawka druga dotyczy tylko fragmentu i modyfikacji treści w ust. 2a, więc przyjęcie, czy pozytywne zaopiniowanie, poprawki pierwszej będzie oznaczało negatywną rekomendację dla poprawki drugiej. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):
Dziękuję bardzo. Są z nami jeszcze goście. Czy chcieliby zabrać głos? Dobrze. Szanowni państwo, pani przewodnicząca, coś jeszcze?

Poseł Krystyna Szumilas (KO):
Nie, już wszystko.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):
Głosujemy?

Poseł Krystyna Szumilas (KO):
Głosujemy, tak.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):
Dziękujemy. Wobec tego przechodzimy do głosowania poprawki pierwszej zgłoszonej przez klub Koalicji Obywatelskiej. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki nr 1? Głosujemy. Dziękuję. Kto jest przeciw? Teraz głosujemy przeciw poprawce. Dziękuję. Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o wyniki. Głosowało 53 posłów: za 21 osób, przeciw 29, wstrzymało się 3 posłów. Stwierdzam, że komisje odrzuciły poprawkę i będą wnosić o jej odrzucenie.

Przechodzimy do poprawki drugiej. Bardzo proszę, pani poseł Krystyna Szumilas.

Poseł Krystyna Szumilas (KO):
Ponieważ pierwsza poprawka została zaopiniowana negatywnie, proponujemy doprecyzowanie definicji dobra dziecka. Chodzi o to, żeby nie było to interpretowane bardzo szeroko, ponieważ może to prowadzić do nadużyć. Obecnie jesteśmy w sytuacji, w której wiemy, że minister edukacji i nauki bez żadnego trybu żąda od kuratorów zbierania donosów na nauczycieli, uczniów, studentów, nauczycieli akademickich. Naszym zdaniem nadużyciem jest tak szerokie zdefiniowanie spraw, za które nauczyciel może być

powołany czy ukarany przez komisję dyscyplinarną. Dlatego proponujemy doprecyzowanie tej definicji. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Bardzo proszę, Ministerstwo Edukacji Narodowej, pan minister Dariusz Piontkowski.

Sekretarz stanu w MEN Dariusz Piontkowski:

Szanowni państwo, przepis ten odnosi się do uczelni i pracowników akademickich, stąd nie wiem, skąd uwagi pani poseł Szumilas. Po drugie definicja ta występuje w prawie od 2004 r. Dotąd nie zauważyłem, żeby były z tym jakieś poważniejsze problemy, a przecież występuje ona w przepisach innych ustaw. Sądy wyraźnie wskazują na to, że bardzo trudno jest doprecyzować to pojęcie, stąd proponujemy pozostawienie definicji, która funkcjonuje i jest już utrwalona w polskim systemie prawnym.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Biuro Legislacyjne?

Legislator Aleksandra Wolna-Bek:

Szanowni państwo, jeśli chodzi o tę poprawkę, Biuro Legislacyjne ma pewne wątpliwości co do tego, czy zmiana tylko w zdaniu drugim spowoduje uzyskanie celu, o którym mówiła pani poseł, gdyż w pierwszym zdaniu nadal zostaje „prawa i dobro dziecka". Mamy pewne wątpliwości. Pewnie należałoby to przeanalizować. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Czy chce pani odnieść się do tej opinii? Bardzo proszę.

Poseł Krystyna Szumilas (KO):

Panie ministrze, jest oczywiste, że rozmawiamy o przepisach dotyczących nauczycieli. Wspominałam o szkolnictwie wyższym, ponieważ daje to szerszy obraz i oddaje intencje ministra edukacji i nauki. Jeżeli chodzi o uczelnie wyższe, będziemy mieli jeszcze trzecią poprawkę, natomiast sformułowanie „prawa i dobro dziecka" w ustawie Karta nauczyciela ukazało się w 2019 r. i jak pan minister dobrze wie, nauczyciele i związki nauczycieli od samego początku postulowały o to, żeby ten nieostry przepis doprecyzować. Stąd nasza poprawka. Podtrzymujemy to, że chcemy, aby taki zapis znalazł się w ustawie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo. Jeszcze pan poseł Zieliński. Rozumiem, że zgłasza pan sprzeciw?

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Tak, zgłaszam sprzeciw i jednocześnie powiem dwa słowa. Mamy orzeczenie Sądu Najwyższego. Jest to włączone do materiałów do tej ustawy. Właśnie zawężenie tego katalogu spraw może spowodować, że jeżeli wyrzucimy „dobro dziecka", niektóre sprawy będą bezkarne. Tak naprawdę jest to więc niecelowe.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Czy goście chcą się z nami połączyć? Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Piotr Borys (KO):

Chciałbym jeszcze uzupełnić. Rzeczywistość jest niezwykle dynamiczna i po ostatnich wydarzeniach dotyczących kwestii interpretacji, o których wspomniała pani minister Szumilas, uważam, że poprawka ta jest niezwykle uzasadniona. Ona pozwoli później sądom rozstrzygać. W momencie, kiedy państwo wkracza w przestrzeń wolności i godności, trzeba się bronić, być może również w sądach. Zmiany te powinny pozwolić na to, żeby podobne działania ze strony ministerstwa edukacji dotyczące wydarzeń związanych z kontrolą przestrzeni osobistej, poglądów i wolności więcej nie miały miejsca. Jest to więc w pełni uzasadniona poprawka i dlatego gorąco będziemy ją wspierać. Jest ona dalej idąca, bo praktyka ostatnich tygodni w tym przedmiocie okazała się fatalna.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Rozumiem, że możemy przejść do głosowania, tak? Czy ktoś się łączy? Nikt się z nami nie łączy. Czy pan minister chce jeszcze zabrać głos?

Sekretarz stanu w MEN Dariusz Piontkowski:

Tak, jeżeli można.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MEN Dariusz Piontkowski:

Po raz kolejny chcę powtórzyć, że te przepisy w ustawie Karta nauczyciela pojawiły się już w 2004 r. To, co mówi pani Szumilas, jest kłamstwem lub niewiedzą. Po drugie w przepisach kodeksu rodzinnego funkcjonuje to od lat 60. W ratyfikowanych przez Polskę przepisach i umowach międzynarodowych to pojęcie również występuje. Sądy wyraźnie wskazują, że jest to pojęcie nieostre. Trudno je zdefiniować, doprecyzować. Stworzenie katalogu może ograniczyć ochronę praw dziecka. To, co mówił pan poseł Borys, w ogóle nie odnosi się do tego fragmentu. Na siłę próbują państwo interpretować wydarzenia, które dzisiaj mają miejsce na ulicach, odnosząc się do przepisów ustawy Karta nauczyciela, która w ogóle się z tym nie wiąże. Po raz kolejny naginają państwo rzeczywistość. Jesteśmy za odrzuceniem tej poprawki.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, przechodzimy do głosowania. Wszyscy gotowi? Urządzenia gotowe. Głosujemy nad poprawką drugą złożoną przez Klub Parlamentarny Koalicja Obywatelska. Bardzo proszę. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki drugiej? Kto z państwa jest przeciw? Głosujemy przeciw poprawce. Kto się wstrzymał? Jesteśmy gotowi? Dziękuję. Proszę o wyniki. Głosowało 60 posłów: za 27, przeciw 31, wstrzymało się 2 posłów. Dziękuję. Stwierdzam, że komisje odrzuciły poprawkę i będą wnosić o jej odrzucenie.

Przechodzimy do poprawki trzeciej. Bardzo proszę, pani poseł Krystyna Szumilas.

Poseł Krystyna Szumilas (KO):

Pani przewodnicząca, jest prośba pana Krzysztofa Baszczyńskiego.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Tak, to zaraz, w dyskusji.

Poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dobrze, to najpierw uzasadnię poprawkę. Poprawka dotyczy zlecania uczelniom wyższym badań w związku z przekazaną przez pana ministra nauki i szkolnictwa wyższego informacją dotyczącą tego, że będzie odbierał granty uczelniom, których rektorzy pozwolili na tzw. godziny rektorskie w czasie strajku kobiet. Proponujemy, żeby przepis ten uzupełnić o zapis mówiący o tym, że granty mają być zlecane w ramach konkursu, aby nie była to jednoosobowa decyzja ministra edukacji i nauki, aby nie było to narzędzie do karania uczelni, które korzystają ze swojej autonomii.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Panie ministrze, bardzo proszę o opinię.

Sekretarz stanu w MEN Dariusz Piontkowski:

Jesteśmy przeciw, podobnie jak podczas wcześniejszych obrad komisji. Inne przepisy, m. in. ustawa o zamówieniach publicznych, regulują te kwestie i nie ma potrzeby, aby ponownie pisać o tym w tym fragmencie ustawy.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Państwo posłowie, bardzo proszę.

Poseł Tomasz Zieliński (PiS):

Zgłaszam głos przeciwny do tej poprawki.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Bardzo proszę, panie Piotrze.

Poseł Piotr Borys (KO):

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca Mirosławo. Ja również chciałbym poprzeć tę poprawkę. Podobnie jak w poprzedniej, w tej poprawce chodzi o intencję uniezależnienia wpływu ministerstwa edukacji i nauki w celu wywołania określonej presji, mówiąc wprost: presji ekonomicznej, w tym przypadku na uczelniach, jako formę kary za manifestowanie określonych poglądów. Przypomnę, że szczególnie uczelnie wyższe posiadają święte prawo do autonomii. W momencie, kiedy w trakcie grantu ktoś dokonuje próby wywarcia presji ograniczeń finansowych, tryb konkursowy jest elementem bezpieczeństwa uniemożliwiającym odebranie określonych środków finansowych na funkcjonowanie uczelni. Byłby to element rewanżu politycznego czy braku zgody na tę właśnie przestrzeń autonomii, która, podkreślam raz jeszcze, jest świętym prawem wszystkich uczelni na całym świecie. Dlatego poprawka ta jest w pełni uzasadniona.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Rozumiem, że teraz głos chciałby zabrać pan przewodniczący Baszczyński? Łączymy się telefonicznie. Bardzo proszę.

Wiceprezes Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Polskiego Krzysztof Baszczyński:

Dzień dobry. Pani przewodnicząca, bardzo dziękuję za udzielenie mi głosu. Zdaję sobie sprawę z tego, że poprawka nr 2 została już przegłosowana, ale ponieważ wszystko jest rejestrowane, to myślę, nie tylko myślę, ale jestem przekonany, że dla prawdy związanej z brzmieniem tego artykułu należy po pierwsze powiedzieć, że tak, prawdą jest, panie ministrze, że od 2004 r. istnieje taki zapis, tylko że zapis ten był powiązany z karami porządkowymi. W 2019 r. kary porządkowe zniknęły i w związku z tym przy tak wąskiej definicji ograniczającej się do słów „dobro dziecka” pani poseł zaproponowała rozwiązanie, w związku z którym od dłuższego czasu mówimy, że skoro nie ma kar porządkowych, a są od razu kary dyscyplinarne, trzeba zdefiniować, co kryje się pod pojęciem dobra dziecka. Pan poseł, który był tej poprawce przeciwny, chyba po prostu jej nie przeczytał, bo jest to poprawka rozszerzająca, a nie zawężająca.

Pani przewodnicząca, bardzo dziękuję za udzielenie głosu. Będziemy próbowali. Jeszcze jest trzecie czytanie. Możliwe, że posłowie zreflektują się. Jest jeszcze Senat i będziemy próbowali tę sprawę zmienić. Taki zapis może powodować nadużycia w stosunku do nauczycieli. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Rozumiem, że lista osób, które chciały w tej sprawie zabrać głos, została wyczerpana. Dziękuję państwu.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką nr 3 zgłoszoną przez Klub Parlamentarny Koalicja Obywatelska. Czy wszyscy są gotowi? Jesteśmy gotowi. Bardzo proszę. Kto z państwa jest za przyjęciem zgłoszonej przez Koalicję Obywatelską poprawki nr 3? Kto z państwa jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Głosowało 59 posłów: za 26 posłów, przeciw 31, wstrzymało się 2, wobec tego stwierdzam, że komisje poprawkę odrzuciły i będą wnosić o jej odrzucenie. Dziękuję bardzo.

Na tym skończyliśmy procedowanie poprawek. Pozostaje nam jeszcze zatwierdzenie posła sprawozdawcy. Dotychczas posłem sprawozdawcą do tego momentu była pani poseł Teresa Wargocka. Wyraża zgodę, żeby dalej reprezentować nas jako sprawozdawca. Czy ktoś z państwa ma inny pomysł? Nie widzę. Dziękuję. Wobec tego stwierdzam, że pani poseł Teresa Wargocka pozostaje sprawozdawcą. Proszę, króciutko.

Poseł Krystyna Szumilas (KO):

Pani przewodnicząca, zanim władzę objął PiS, w komisjach była dobra praktyka, że sprawozdawcami byli posłowie różnych opcji politycznych. Mam bardzo dużą prośbę do pani przewodniczącej o to, żeby tę praktykę wprowadzić na posiedzenia Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. Może się mylę, ale nie przypominam sobie, żeby w ciągu ostatnich pięciu lat sprawozdawcą Komisji był poseł spoza Klubu Parlamentarnego Prawo i Spra-

wiedliwość. Dlatego mam gorącą prośbę, żeby uwzględniać w tym również posłów opozycji. Nie mamy większości w Komisji i nie jesteśmy w stanie przegłosować swojego kandydata, a dobry obyczaj parlamentarny jest taki, żeby jednak dochodzić w tych sprawach do konsensusu. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję, pani poseł. Nie ma w porządku obrad miejsca na tego rodzaju rozmowy w tym czasie, ale ponieważ zgodziłam się na panią poseł, to jeszcze na króciutko udzielę głosu panu posłowi, ale zastrzegam, że nie będziemy kontynuować tej dyskusji. Dwa zdania, bardzo proszę.

Poseł Zbigniew Dolata (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Chciałem powiedzieć, że pani przewodnicząca Szumilas mija się z prawdą. Jestem posłem od 2005 r., z tego osiem lat byłem posłem w czasach rządów PO i PSL-u i ani razu posłowie Prawa i Sprawiedliwości, posłowie opozycji, nie mieli możliwości bycia sprawozdawcą Komisji, więc pani poseł odwołuje się do rzeczywistości, która po prostu nie miała miejsca.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Szanowni państwo, porządek dzienny posiedzenia został wyczerpany. Zamykam posiedzenie. Protokół posiedzenia z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu będzie do wglądu w sekretariatach komisji w Kancelarii Sejmu. Bardzo państwu dziękuję.